

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2827/2025
15.10.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Цветковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3074/23 од 31.05.2024. године и решења Апелационог суда у Београду Гж1 3074/23 од 04.04.2025. године, у седници одржаној 15.10.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3074/23 од 31.05.2024. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 2007/2022 од 15.03.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж1 3074/23 од 04.04.2025. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3074/23 од 31.05.2024. године, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2007/22 од 15.03.2023. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу, на име накнаде штете за неисплаћени прековремени рад на радном месту ..., за период од фебруара 2007. године закључно са јулом 2010. године, исплати одређене појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка; обавезан тужилац да туженој на име накнаде трошкова првостепеног поступка исплати 24.000,00 динара, а на име наканде трошкова другостепеног поступка 18.000,00 динара и одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж1 3074/23 од 04.04.2025. године, одбијен је као неоснована предлог тужиоца за понављање поступка правноснажног окончаног пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3074/23 од 31.05.2024. године.

Против правноснажних одлука донетих у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизије, из свих законских разлога.

Испитујући дозвољеност ревизије изјављене против решења којим је одбијен предлог за понављање поступка, применом члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011...10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 420. став 1. ЗПП прописано је да странке могу изјавити ревизију и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан. Ставом 5. истог члана прописано је да је ревизија увек дозвољена против решења другостепеног суда којим се одбацује предлог за понављање поступка и против решења другостепеног суда којим се потврђује решење првостепеног суда о одбацивању предлога за понављање поступка. У поступку поводом ревизије против решења сходно се примењују одредбе овог закона о ревизији против пресуде (члан 420. став 6. ЗПП).

Како се у конкретном случају не ради о решењу којим је одбачен предлог за понављање поступка, нити о решењу којим је потврђено решење првостепеног суда о одбацивању предлога, већ је одбијен предлог за понављање поступка, то ревизија против ове одлуке није дозвољена, применом члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 1. ЗПП.

На основу члана 413. у вези члана 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је војни службеник у Војно техничком институту (ВТИ) и у спорном периоду је радио на радном месту Био је ангажован и ван радног времена, а тужена није извршила прерасподелу радног времена, нити да је тужиоцу омогућено коришћење слободних дана. Решењем ВТИ од 19.05.2016. године одбијен је захтев тужиоца за исплату прековременог рада, због застарелости потраживања. Решењем другостепеног органа - МО, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за одбрамбене технологије од 05.08.2016. године, одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења од 19.05.2016. године. Одлуком Управног суда од 28.02.2019. године тужба тужиоца је уважена, поништено је решење тужене од 05.08.2016. године и предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање оценом да потраживање није застарело, јер се обраћао туженој захтевом за исплату прековремених сати. У поновном поступку решењем другостепеног органа од

19.04.2019. године уважена је жалба тужиоца, поништено је решење од 19.05.2016. године и предмет враћен на поновни поступак, након чега у поновном поступку није донета одлука о захтеву тужиоца. Према налазу и мишљењу вештака економско финансијске струке, тужилац је током 2007, 2008, 2009. и 2010. године остварио прековремени рад од укупно 410 радних дана и обрачуната вредност оствареног прековременог рада износи 649.159,03 динара.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио материјално право из одредби Закона о Војсци Србије, Уредбе о накнадама и другим примањима запослених у државним органима и изабраних односно постављених лица, Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије и Закона о облигационим односима и након оцене да потраживање тужоца није застарело усвојио тужбени захтев, јер је тужилац у утуженом периоду радио дуже од пуног радног времена, а није му исплаћен додаток на зараду по овом основу, тим пре што по основу остварених часова прековременог рада није користио слободне дане. Терет доказивања чињенице да је тужена донела нов појединачни акт о захтеву тужиоца је на туженој, што тужена током поступка није доказала.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев одбио као неоснован, јер тужилац до закључења расправе пред првостепеним судом није доказао да је о његовом захтеву за остваривање права на исплату додатка по основу прековременог рада донето коначно и правноснажно решење, нити да је због „ћутања администрације“ са успехом водио управни спор.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда се не може прихватити као правилно.

Према члану 85. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“ број 116/2007...88/2009) за часове ноћног рада, рада у дане празника који су законом одређени као нерадни дани и рада дужег од пуног радног времена, осим рада дужег од пуног радног времена из члана 83. овог закона, професионалном војном лицу увећава се плата.

Одредбом члана 34. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије је прописано је: да професионалном припаднику Војске Србије за сваки сат који, по налогу надлежног старешине, ради дуже од пуног радног времена (прековремени рад) припада сат и по слободно (став 1), а да се изузетно, професионалном припаднику Војске Србије који не може да искористи слободне сате због тога што природа послова радног места захтева тако обиман прековремени рад, може исплатити додаток за сваки сат прековременог рада који износи 26% вредности радног сата плате, уз претходно прибављену сагласност министра одбране (став 3).

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном периоду остварио часове прековременог рада, а тужена му за остварене сате прековременог рада није обезбедила коришћење слободних дана нити му извршила исплату додатка на плату за прековремени рад. Код таквог стања ствари, по оцени Врховног суда остварена је једна од материјалноправних претпоставки за исплату коју тужилац тужбом тражи. Наиме, независно од тога да ли се ради о плати за обављени рад из класичног радно-

правног односа или радног односа у коме је држава послодавац, наведено право мора да ужива непосредну правну заштиту у судском поступку, с обзиром на то да се ради о једном уставном зајемченом праву из члана 60. став 4. Устава – правичној накнади за рад. Право на плату за обављени рад представља најважније имовинско-право за запослено лице, због чега у потпуности претеже приватно-правни елемент над јавно-правним елементом у радном односу, у коме је држава послодавац, те ово право ужива директну судску и правну заштиту. Ради се о праву из радног односа чије испуњење не подлеже никаквим законским ограничењима, за разлику од других права из радног односа (трошкови превоза, топли оброк, регрес) за чије испуњење је потребно да се остваре одређени законски и други услови чије постојање дискреционо цени надлежни функционер у поступку интерне правне заштите кроз доношење коначног и правноснажног акта.

Следом наведеног, неприхватљиви су разлози другостепеног суда да тужбени захтев није основан јер о праву тужиоца није овлашћен да одлучује суд као о претходном питању, већ да о праву запосленог на исплату додатка на зараду за остварене часове прековременог рада одлучује надлежни старешина команде у смислу члана 141. Закона о Војци Србије и да је исцрпљеност претходне заштите, коју тужилац у поступку није доказао, основна претпоставка за остваривање тог права у судском поступку.

Међутим, имајући у виду да другостепени суд због погрешне примене материјалног права није ценио наводе жалбе тужене и разлоге првостепеног суда у погледу приговора застарелости потраживања, Врховни суд је применом члана 416. став 2. ЗПП укинуо другостепену пресуду и предмет вратио другостепеном суду на поновно одлучивање.

У поновном поступку другостепени суд суд ће имајући у виду примедбе на које је указано овим решењем, поново оценити све жалбене наводе тужене и правилном применом материјалног права о жалби тужене донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић